

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háboruban léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy óra 1 „ 20

Kard és eke

Makó, február 22.

A világtörténelem tanúsága szerint úgy a kard, mint az eke a népek létének eszközei, fontartó támaszlopai voltak. Gyakran külön-külön. Olykor együttesen. Amit megszerzett az ó- és középkor nagy véres csatáiban a kard, azt az eke tette a népek számára kedvessé. A történelem tanúságát képezi annak is, hogy a véres kard gyakran együtt küzdött a népek existenciáját biztosító szelíd eke munkájával.

A magyar nemzet történetében gyakran találjuk e két szerszám-nak csaknem egy porondon való munkáját. Mintha a rokon anyagból készült eszközök mindig bizonyítani akarták volna, hogy ők, bár egy anyagból, más-más célra kovácsoltattak ugyan, de egy célt: a nemzeti lét fentartását szolgálják.

Most is így vagyunk. E világháború nagyszerűen igazolja a multak eseményeit. A magyar nemzet kardja célszerű és tudatos vezetés alatt áll. A nemzet diadalmáért folytatja államfentartó munkáját. A szelíd eke azonban pihen és most megfordított a viszony. Nem a kardot, de az ekét „rozsdá marja.” Itt a tavasz. Eltelt fuvallma már átlehelt a földön, mindannyiok tápláló édes anyjának testén. E földet nem szabad kiszolgáltatni a véletlenségnek, se az öletszerűségnek, se a spekulációnak. A föld, a mi tápláló édes anyánk gazdag. Nem is tagadja el gazdagságát. Nem őrzi, de munkáért adja titkait.

E munkát az ekének kellene végeznie. Fájdalom ezt még sok helyen a „rozsdá marja”. Csak a kard dolgozik. Munkája nyomán véres hull. Jól eső érzéssel kell megállapítanunk, hogy már határainkon túl, idegen földre. Miért nem dolgozik hát az eke? Mikor millió és millió testvérünk oltalmazza ifjú életével határainkat, miért pihen akkor itthon az eke? Hűtlenség ez harcolókkal szemben. Nem, ez több. Ez hazaárulás. A nemzet biztonságának gyalázatos heverni hagyjuk. Miért nem dolgozik hát az eke, mikor a kard oly fényesen végzi munkáját? Hiszen e két szerszám együttes munkájának most ismét elérkezett az ideje.

Most minden talpalatnyi földből ki kell aknázni a kiaknáthatót. Ha nem akad kérő pénzért, oda kell adni ingyen is, esakhogy

legyen minden és mindentől elég, ha rá kerül a sor... Hiszen a föld, tápanyánk hű és adakozó, csak megművelőiben van a hiba, azért kell föléje lépnie az állam irányító kezének, ellenőrző szemének.

Mintha más kormányzat irányítaná nálunk a kardot és más az ekét. A földművelési kormány ugyan dolgozik, de munkája még nem komoly, pedig úgy kellene gondolkoznia, mint a had-, illetve a belügyi kormánynak, melynek munkájából ezeket lehet leszűrni: ha ráteszem kezemet a szent ügy érdekében az anyák szívére, a polgárok véérére és mindenre a mi van, úgy a földművelésügyi kormánynak azt kellene mondani, ráteszem kezem arra is, ami még nincs, de a mi lesz, mert lenni kell. Ráteszem kezem a föld

kihasznlására, a jövődö termés bősége nek fokozására.

Rendeletek jöttek ugyan már a földek bemunkálásáról. Ennek nyomán folynak még nálunk is a bizottságok alakításai és azok tárgyalásai. Gondolkoznak. Töprengenek. Tanácskoznak. Az eke azonban pihen. Itt tenni kell! Nem tanácskozni. A harcok gyilkoló mezején az ösök „véres kardja” fényesen végzi munkáját, meg kell indítani az ekét is. A földművelési kormány kötelessége ez. Nincs ideje soká késlekedni se, mert ha a kard és eke együttesen végzi a történelem tanúsága szerint nemzetfentartó munkáját, csak úgy biztosítható e világháborúban a magyar nemzetnek további fennmaradását, jólétét, egészséges fejlődését, eredményező győzelme.

mysl. A déli órákban észak felől orosz repülőgép szállott a vár felé és Lembergervorstadt elővárosára bombát dobott, de szerencsére senkit sem talált. Két óra múlva ugyanez az egyfedelű gép visszajött, körülötte füstön felbukkantak a fehér füstfelhők, a dördülések és a gépfegyverek ropogása mutatták, hogy a gép tüzeben van. Majd hirtelen magasán föléje emelkedett hadseregünk egyik repülőgépe és üldözőbe vette az orosz. A székesegyház fölött utolérte, úgy hogy az orosz rettenetes helyzetbe került. Főnt a mi gépünk fenyegette, lent pedig a golyó. Végre egy résen teljes sebességgel Pralkowce felé menekült és csak a mi gépünk keringett fenn tovább. Az egész helyőrség gyönyörköve nézte a feledhetetlen viadalt.

Az uzsoki hegyekben leolvadt a hó az orosz halottakról

Ungvár február 22.

A kárpáti hegyekben mindenütt elolvadt a hó, csak a hegyek tetején fehérik még.

Az uzsoki hárévonalon nagyrészt nyugalom van. Az oroszok több helyen megkísérelt előretörését megghusítottuk, miközben több foglyot ejtettünk.

Az elmúlt harcok emlékéül az elolvadt hó alatt az uzsoki környéken fekvő hegyoldalon igen sok temetetlen orosz halott került napfényre. A halottak esodálatos módon teljesen ép állapotban vannak. Katonáink eltemették őket.

A hárévonalt mögött nagy körültekintéssel folyik a hadtápvonalak berendezése,

Bukovinai előnyomulásunk hatása

Borgóprund, február 22.

Csapatáink a Pruthon túl megkezdett előnyomulása a keleti Kárpátok egész vonalán érezhető már hatását. A csernovici rendőrség és a közigazgatás személyzete már megérkezett Bukovina fővárosába.

Részletek Przemysl ostromáról

Krakó, február 22.

Az ostromlott Przemyslben tudvaleően több lap jelenik meg. Ezek közül a Ziemia Przemyska érdekes részleteket közöl a második ostrom idejéből, amely november 7-én kezdődött meg. Nem nagyon messze Przemysl várától van Pruchnik község, ahol a kozákok állati kegyetlenséggel bántak el a zsidókkal. Egy zsidóünnep napján a kozákok az ima-

házba tódultak, kiabálva, röhögve, ordítózva kancsukázni keztek a hívőket és borzalmas program kezdődött meg a templomban. Aggokat, asszonyokat, gyermekeket kiszorítottak az utcára, a hol más kozákok nekik estek és miután az orosz vadállatok eltávoztak, csak holttestek maradtak a templom körül.

December 5-én érdekes repülőgép-párbaj színhelye volt Prze-

Varsó utolsó védelmi vonala

Stockholm, febr. 22.

A Göteborgs Morningpostnak jelenik: Az oroszok helyzete Közép-Lengyelországban annál súlyosabb, mert a Varsó előtt álló utolsó védelmi vonal a legsúlyosabb állópótban van. A vár bevételre a németeknek nem fog sok véráldozatba kerülni és már csak rövid idő kérdése. Itteni beavatott körökben valószínűnek tartják, hogy az oroszok visszavonulása Észak és Közép-Lengyelországban a Bug folyóig közvetlen küszöbön áll.

A felszabadult Bukovina

Burdzjeni, febr. 20.

Egész Bukovinában dolgoznak a távirat- és telefonvezetékek helyreállításán. Az oroszok bukovinai uralmuk alatt betiltották az összes román nyomdák működését, valamint a román lapok és könyvek megjelenését. Zadorin orosz kormányzó a román népnaptárt is is elkoboztatta. Az osztrákok most ezeket a nyomtatványokat mind tulajdonosaik rendelkezésére bocsátották. A szerencsétlen lakosság örömmel üdvözi az osztrák hatóságok által már meg is kezdett segélyakciót, valamint a rend köz-, és vagyonbiztonság uralmának helyreállítását. Szucsaván megválasztották az új községtanácsot. Szucsava és Dornavatra közzött a távirati és vasúti összeköttetés helyreállt.

Szalonnát vásárol Iritz Miksa

Gróf Merán, Bukovina tartományi főnöke megkezdte az oroszok által kiűrt helységek látogatását.

Az első hivatalos osztrák hirdményt Szucsaván boesította ki a kerületi kapitányság. A hirdmény, amely Tarangul Ernő kerületi kapitány aláírásával jelent meg, többek között a következőket mondja:

— Engem a kormány küldött, hogy segítsék benneteket és tanácsal szolgáljak nektek. A hadbavonultak családjai és a szűkölködők jelentkezzenek segélyeikért.

A felhívás így végződik:

Polgárok! Legyetek bizalommal jövönk és fegyvereink győzelme iránt.

Angol jelentés az oroszok csernovici kivonulásáról

Rotterdam, február 22.

A Daily Mail Marmonicából a következő távirati értesítést kapra az oroszok csernovici visszavonulásáról: Csernovic kiűrtése rendben történt. Az oroszok a hidakat felrobbantották és a négy láb magas hótengeren át a hegyutakon vonultak Csernovictól északra fekvő hadállásaikba. Egy orosz kozák szotnyát egy hegyszakadék közelében teljesen körülfartak, azonban a kozákok 18 halott hátrahagyásával keresztülvágták magukat és elmenekültek. Az osztrák és magyar csapatok a hegyszorosokat nagy fatörzsekkel zárták el, úgy hogy az oroszok csak nehezen tudtak átvérődni.

Zimony és Mitrovica veszedelme

Ágyuharc Belgrád alatt

Höfer hivatalos jelentése megemlékezett arról, hogy a szerbek Zimony és Mitrovica nyílt városokra száznál több ágyulövet tettek, mire a mi tüzéségünk lötte Belgrádot. Ezzel a hivatalos jelentéssel egyidejűleg a londoni lapok is hírt adtak ugy Zimony, mint Belgrád lövetéséről. Ez az ágyuharc két havi csend után következett el.

Ez idő szerint a miatt, hogy

a Száva hihetetlen mértékben kilépett medréből,

ugy a Szerémség, mint a szerbiai partok Száva-menti része teljesen víz alatt áll, különösen a Maesva valósággal a tengerhez hasonló. Ugy hogy ott a Száva tulsó partját szabad szemmel nem is lehet látni. Víz és víz mindenütt. A maesvai „földalatti harc” lövészárkai földalatti folyosói és barlanglakásai vízzel vannak tele, úgy hogy ott most csak esónakon lehet járni. A legkeskenyebb a Száva Mitrovicánál, miért is annak idején a Timok-dívisió Mitrovicánál kísérte meg a szeptember 9-iki betörést, a melyet csapataink erőiesen visszautasítottak.

Most, hogy minden, a merre a szem csak ellát, víz alatt áll, ugyancsak Mitrovicánál, hol aránylag még mindig a legkeskenyebb az erősen megdagadt folyó vize, kísérte meg a szerbek határőrző csapatainkat nyugtalanítani. Kis-Mitrovicából néhány üteggel ágyutüzélést kezdtek, miközben sok lövést tettek magára Mitrovicára, a mely meg nem erősített város. Válaszképp erre

a mi tüzéségünk néhány ágyulövet tett Kis-Mitrovicára.

Zimony és Belgrád között eddig többé-kevésbé csend volt. S ha néhanapján elvéve néhány lövés előfordult is, ez inkább a nyugtalanítást célozta és hadállásokra volt irányozva. Három nappal ezelőtt azonban, a mint azt már Höfer jelentése is közölte, a szerb tüzéség magát Zimony városát vette célba és több gránátot küldött a városba. A mi tüzéségünk

itt is sokáig a nemes ellenfél szerepére vállalkozott és csak a szerb ütegeket lövöldözte, melyek közül néhányat el is némitott.

Két nappal ezelőtt a belgrádi tüzéség újból eszeveszten küldte gránátjait Zimony városába, a hol a gránátok néhány, az utcán teendők után járó békés polgárt megsebesítettek. Tancos Rezső fiatal joghallgatót és egy tízenyoléves szabóságát a lecsapott gránátok megölték.

A szerbek összes ágyuk csöveit Zimony felé irányították

és ágyutüzélést kezdtek Zimony városára. A gránátok következtében az Uri-, Prinz Eugen-, Nikolaus-, Laudon-, Besánia-utékban több középület és magánosok emeletes házai károkat szenvedtek. A lakosság a szerbek bombázása alatt a pincékbe menekült, többen pedig elhagyták Zimony városát.

A Central-szálló falait is összevissza tépték a lecsapott gránátok. Zimony utcai teljesen kihaltak, eltelik egy-két óra is, míg egy-egy élőlény mutatkozik az utcákon.

A szerbek gonosz támadásukra megkapták a választ. Nehéz ágyukink ijesztő bömböléssel szóltak meg és a tábori latesővel nagyszerűen lehetett látni,

mint csapnak le a mi gránátjaink Belgrád palotasoraiban.

Emeletes házakat földszintessé tettek a mi lövegeink. Egy-egy gránát egész emeleket vitt el. Mindezt pontosan lehetett Zimonyban megfigyelni. Egyre-másra lehetett látni, mint fog lángot is, ott is egy ház és a mikor besötétedett, mintha pásztortüzek gyultak volna ki Belgrádban, több épület lángja világított bele a sötét éjszakába.

Gránátjaink az ismertebb belgrádi épületek közül különösen a Moszkva-szállodában és a Knez Mihajlo ulica „Banknegyedében” okoztak szemmel látható károkat. Csütörtökön

egy parlamentar Belgrádba ment,

a hol a szerb főváros parancsnokával közölte Zimony város katonai parancsnokának üzenetét, hogy ha egy órán belül nem hagyják abba Zimony bombázását, nehéz ágyuinkkal rommá löjjük Belgrádot.

Ez hatott. A mikor egy óra múlva újból megszólaltak a szerb ágyuk — azóta egyetlen gránát sem „tévedt” a városba, hanem energikus, őket erősen tulharsógó viszonzásban részesültek.

A Times az oroszok nagy vereségéről

Amsterdam, február 22

Az oroszok keletporoszországi nagy vereségének híre hamar eljutott Londonba. A Times már február 16-iki számában közli nemcsak az orosz hadvezetőségnek szükségzavú és a vereséget stratégiai visszavonulásnak feltüntető kommunikációját, hanem magánjelentések alapján azt is, hogy az oroszok kénytelenek voltak egész Kelet-Poroszországból kivonulni.

— Poroszország — írja a Times — most már teljesen mentes az ellenségtől és Hindenburg seregei tovább nyomulnak előre nemcsak kelet felé, hanem a tartomány déli határaiból is. Az oroszok visszahúzódtak védelmi vonalukhoz, a mely Kownótól a Njemen mellett Grodnóhoz, majd délnyugati irányban Lomzán át Varsóhoz vezet. Az orosz csapatok, a melyek Észak-Lengyelországban Sierpeig nyomultak, szintén kénytelenek voltak visszafordulni. Pétervárról nem érkeznek újabb hírek a lefolyt harcokról, de a német jelentések, a melyek szintén nélkülözik a határozottságot (?), a Mazur-tavak vidékén vívott harcról beszélnek, a mely végzetes volt az oroszokra és a melyben állítólag több, mint negyven ezer orosz esett fogságba.

Orosz hangok a háború legközelebbi alakulásáról

Berlin, február 22.

A Nationalzeitung-nak jelentik az orosz határról: Mértékadó pétervári körökben azt hiszik, hogy az utóbbi bukovinai, keletporoszországi és lengyelországi harcok után az orosz haderőknek nagy-szabású átesoportosítása vált szükségessé. Az orosz hadvezetőség stratégiai okokból kénytelen lesz az egész frontot megváltoztatni. Az erősen kiépített ugynevezett második vonal Kowno, Grodno és Brest-Litovsk várakkal és a délnyugat-lengyelországi moesaras vidék elegendő biztosítékot fog nyújtani arra, hogy — mint Pétervártól mondják — a germanizmus áradatát feltartsa.

Politikai okokból nagyon sajnálják ugyan, hogy Galiciát, Lengyelországot és Bukovinát fel kell adni, de a stratégia követelményei fontosabbak a politikai motivumoknál. Az orosz seregek ezen a második vonalon annyi német és osztrák-magyar erőt fognak lekötöni, a mennyit csak lehet és ezalatt a szövetséges angol és francia csapatok annyi haderőt összpontosíthatnak a nyugati határon, hogy a németek harcveronalát ezeknek segítségével könnyen áttörhetik.

Egyébként az orosz kormányzó-

ságban is újabb sorozásokat tartanak és az 1916-iki évfolyamot is behívták. Az utóbbi napokban nagyobb csapatállítások történtek. A határra szállított új csapatokat négy-hat hétig képezték ki. Már néhány nap előtt az a jelentés érkezett a nagyvezérkartól Pétervárra, hogy az orosz seregek szilárdabb koncentrációja ezzel kapcsolatban a harc-vonal megszűkülése küszöbön áll.

Nyugtalanág Amerikában a német blokádi miatt

Rotterdam, febr. 20.

Washingtonból táviratozzák: A német kormány jegyzéke nem csillapította le a hivatalos amerikai körök nyugtalanágát. Altalában tartanak attól, hogy bonyodalmak fognak előállni és bár a jegyzék rendkívül barátságos hangja reményt nyújt arra, hogy valamilyen megegyezést lehet majd létesíteni, viszont az a német figyelmeztetés, hogy az irországi vizeken a németek újabb aknákat helyeztek el, fokozza az amerikai hajókat fenyegető veszedelmet. Ez a veszedelem az olyan hajókat is fenyegeti, a melyek nem dugárut szállítanak és épp ezért tartanak attól, hogy lehetetlen lesz a bonyodalmakat elkerülni. Az angol jegyzéket illetőleg egyre többen követelik, hogy Amerika garanciákat követeljen Angliától, hogy az angol hajók nem fogják felvonni az amerikai lobogót, mert csak ebben az esetben remélhető, hogy a német tengeralattjáró hajók az esülyesztés előtt átkutassák a semleges hajókat.

Német aknák angol kikötők előtt

Rotterdam, febr. 22.

A Daily Mail jelenli: A németek százhusz nagy tengeralattjáró hajót építettek, hogy azokkal aknákat rakjanak le az angol partoknál. A német gyárak hat hónapig voltak elfoglalva a tengeralattjárók építésével. Mindegyik tengeralattjáró több, mint száz aknát vihet magával és azokat a fedélzeten helyezheti el, úgy, hogy onnan gyorsan lerakhatják az aknákat. Mindegyik akna 120 fontot nyom.

A balkán államok semlegessége

Pétervár, február 22.

A pétervári Rjecs írja: A mi diplomáciánk egyáltalában nem bízik már Romániában és az ottani nagy zajjal járó készülődéssel. Most már tudjuk, hogy Romániának egyáltalában nincsen szándékában, hogy háborúba keveredve véres áldozatokat hozzon. Románia békésen, türelemmel be fogja várni, amíg a most harcoló hatalmak elkezdik kiformálni Európa új térképét s Románia csak ezután fogja esetleges kívánságait előtérbe helyezni, Bulgária semlegessége is bizonyosra vehető s Görögország is kezd elcsendesedni.

London, február 22.

A Times közli azt az illetékes

helyről szerzett információját, hogy a Balkán államok semlegesége e percben a legjobban áll. A nem egyszer annyira éles helyzet most teljesen békés irányt vett. Görögország, Románia és Bulgária egyaránt meg akarják óvni a Balkánt az új lángbaborulástól. Bár a legnagyobb háborus párt Romániában van, maga a kormány itt is békés szándékunak mondható és Románia meg is őrzi semlegességét, amíg Bulgária is megőrzi.

NAPI HIREK

T á j é k o z t a t ó.

Naptár. Február 23. Kedd. Róm. kath. Dam. P. Protestáns Dam. P. Görög orosz február 10. Pál vt. Nap kel 6 óra 56 percekor, nyugszik 5 32 percekor.

Időjárás. Változékony, szeles, hűvös idő várható, még sok helyütt esapadékkal. Sürgönyprognózis: Változékony, szeles, hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 10-2 Celsius.

Megfelebbezett határozat. Makó város képviselőtestülete a havi rendes közgyűlésen választotta meg a központi választmány tagjait. E választás ellen ma a közgazgatási bírósághoz panaszíratot adtak be B a k ó János és S z i e s Sándor városi képviselők.

Kerületi orvos választás Makón. Makó város képviselőtestülete P a p p Mihály városi orvos halálával, mint ismeretes, a várost három egészségügyi körzetre osztotta és ugyanakkor egyik kerületben mint helyettes Dr. D i ó s s z i l á g y i Sámuelt bízta meg az orvosi teendők ellátásával. Az is köztudomású dolog, hogy a miniszter nem hagyta jóvá Makó városának az orvosi kerületek beosztására vonatkozó határozatát. Így olyan meglepő, hogy Csanád-vármegye alispánja ma kitiűzte a kerületi orvos választást.

Jótekonycélú előadás Kiszomboron. Lapunk egyik előző számában már megemlékeztünk arról, hogy R ó n a y Gyula vezetése alatt előkelő úri ifjuság holnap, kedden este 8 órakor műkedvelői előadást tart a vörös-kereszt egyesület kiszombori fiókja céljaira. Színe kerül „A dolovai nábob leánya”, Herceg Ferencnek ez a remek színműve. A műkedvelők nem kímélték sem időt, sem fáradságot. Számos próbát tartottak és az egyes szereplők olyan művészi tökélyre emelkedtek, hogy hivatásos színészek is dicsőségére válna. Az előadásra számosan mennek át Makóról. A nagy művelvézetet ígérő előadás ezt annyival inkább megérdemli, mert a legnemesebb jótekonycél szolgálja. A darab szereplői Szervó Fülöp, Demkó Margit, Hrusztek Etel, Rónay Gyula, Cseh János, Demkó Erzsébet, Rónay Magda, Kvaacker Mihály, Varga István, Okros Margit.

Csomagküldés Galiciába. Félhivatalosan jelentik, hogy az Ausztriával való forgalomra általában fennálló feltételek mellett Galícia következő helyeivel ismét válthatók csomagok: Balice bei Krakau, Bobrek bei Oswiecim,

Brzeszee, Chrzanow, Jawiszowice, Krakau, Krzeszowice, Libiaz maly, Mydmiki, Oszek bei Oswiecim, Oswiecim, Polánka wielka, Rudawa bei Krakau, Siersza wodna, Tencynek, Trzebinia, Wilamowice, Zabierzow bei Krakau.

A háborus házasságkötések megkönnyítése. A hivatalos lap pénteki száma a kormány házasságjogi rendeletét közli. A rendelet megengedi, hogy a gyámhatóság a kiskoru házasságkötésnél szükséges törvényes képviselői vagy szülői beleegyezést akkor is pótolhatja, ha a házasságkötés a háborus események következtében vagy más okból sürgős és a kiskoru házasuló részére szükséges törvényes képviselői vagy szülői beleegyezést kellő időben azért nem lehet megszerezni, mert a házasuló vagy a törvényes képviselő vagy a beleegyezésre jogosult szülő katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik vagy a törvényes képviselői vagy a szülői beleegyezésnek megszerzését a háborus események egyébként gátolják.

Még egy magyar Hindenburg. A Szabadkával szomszédos Kenyeges pusztán egy új magyar honpolgár pillantotta meg a napvilágot édesapjának, F e k e t e Gábor juhásznak nagy öröme. Egy-két apróság mindig elfér a ház körül, most meg különösen nagy értéke van az ilyen szaporulatnak, mikor a halál ugyis nagy rendeket vág sorainkban. Összeült a Fekete-család, hogy nevet adjon az újszülöttnak, de hát a választás nehezen ment.

— Andris se jó, János meg sok van, Jóska az meg az anyjuknak nem tetszik, legyen hát a gyerek neve Hindenburg, — ütött az asztalra Fekete Gábor és az ő szava döntött is. A keresznelőnél a pap magyarozgatta ugyan, hogy szent Hindenburg nincsen, de ezzel igen nagy méregbe hozta a juhászt.

— Nem adnám én azt a kalendárium minden szentjeiért, beleértve a protestáns és görög-orosz, de még a zsidó naptárt is, — jelentette ki a juhász. — Vagy Hindenburg lesz a neve vagy nem is lesz keresztneve.

Mit volt mit tenni, a pap vállat vont és elővette a matrikulát, Fekete Hindenburgot pedig kevélyen vitték haza a tanyára. Ő a második magyar Hindenburg, — az elsőről már hónapokkal előbb jelentést tettünk: az felvidéki ember, Konkoly-Thege Hindenburg.

A Vörös Félhold jelvényei. A Vörös Félhold támogatására alakult országos bizottság művészi kivitelű jelvényeket készített, melyeket országsszerte a török testvérenemzet sebesülteinek javára árusít. Aki ezt a jelvényt feltűzi, egyrészt a magyar-török testvériség mellett tüntet, másrészt pedig a Vörös Félhold magyarországi gyűjtését gyarapítja. A szép jelvény ára 1 korona, aki venni akar, legyen szíves levelezőlapon a Vörös Félhold bizottsághoz (Budapest Országháza) fordulni érte.

Bőkezű adakozó. Berg Mór a harcúterén megvakult katonának részére 20, a városi kórház részére 20, a Vörös Félhold részére 10 koronát adományozott.

Munkásbiztosítási tisztviselők katonai kötelezettsége. Az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztár annak idején felszólította a

munkásbiztosítópénztárakat, hogy katonai szolgálataira alkalmassáknak találják a pénztárnál nélkülözhetetlennek tartott népfelkelő tisztviselőknak a hadiszolgálat alól való felmentése tárgyában tegyenek előterjesztést. Az előterjesztésekre a napokban jött meg a válasz. Az Állami Munkásbiztosító Hivatal leiratban tudatta a pénztárakkal, hogy a kereskedelmi miniszter nem javasolta a pénztári tisztviselőknak a hadiszolgálat alól való felmentését, ennél fogva azoknak a katonasághoz be kell vonniuk.

REGÉNY.

Egy világváros rejteimei.

(817)

96. fejezet.

Találgatások.

— De ne gondolja ám, hogy ezt önért teszem!

— Oh, azt elhiszem! Bizonyára atyja kedvéért teszi!

— Ne gúnyolódjék, uram! Atyámat hagyjuk ki a játékból, mert az most egy beteges öreg ember. En leginkább a magam kedvéért keresném az ön leányát... mert én őt szeretem.

— Bocsanát herceg ur... az én Mártám tisztességes leány.

— Oh, azt nagyon jól tudom! Éppen azért szeretem és ha már úgy kezdé a sors, hogy Morello hercegnek legyen, akkor legalább ne egy hetvenkétéves öreg emberé legyen, hanem inkább az enyém! És így ön most tudja, hogy áll a dolog.

Pétsy zavarban volt.

— De mit szél ehhez édes atyja?

— Erről most ne beszéljünk! Még kérdés, vajjon egyáltalán megkaphatjuk-e a leányt?

— En is ettől félek legjobban! herceg ur.

— Mindazok után, amiket hallottam, a legrosszabbra vagyok elkészülve!

— A banditák fejét én ismerem!

— Igazán? Ki lenne az?

— Egy Szappanos Illés nevű megbélyegzett egyén, ki Mártám már többször hatalmába kerítette.

— Neve arra látszik mutatni, hogy magyar.

— Sajnos, az!

— A gazember nekem bosszút esküdt. Már több mint hat éve, hogy gyermekemet elrabolták tőlem és családi életemet és boldogságomat feldúlták.

— De miért tették ezt?

— Oh, uram, sokáig tartana, ha ezt elmondani akarnám. Röviden csak annyit mondok, hogy bosszu műve az egész. Pedig nem vétettem senkinek és csak a magam igazát kerestem és védtem! Ezért tört rám egy egész had! Abban támadtak és sértettek, ami legkedvesebb volt előttem: t. i. nóm és gyermekeim!

— Meg fogjuk önt bosszulni! jelenté ki a herceg. E naptól fogva rajta leszek, hogy Mártám megtalálhassam. Visszafogom őt önnek adni, hogy aztán az ön kezéből kaphassam őt meg.

(Folyt. köv.)

Legujabb.

Budapest, február 22.

A sajtóbirozság engedélyével

Berlinből jelentik:

Bobr Inarev vidékén lefolyt harcokban egy parancsnokló tábornokot, két hadosztály parancsnokot, négy más tábornokot, újabb negyvenezer embert elfogtunk. Hetvenöt ágyut, rengeteg gépfegyvert, hadieszközt zsákmányoltunk. Üldözés befejezést nyert. Tizedik orosz hadsereg teljesen megsemmisült

Hirdetmény.

A makói izraelita hitközség pályázatot hirdet a Kossuth-terren levő, jelenleg Hévézi József által birt. üzlet helyiségnek bérletére. A bérleti időtartam folyó évi május hó elejétől kezdődő három év. Zárt ajánlatok a hitközség jegyzői irodájában március hó 5-ig adandók be.

Makulatur-papir kapható kisebb és nagyobb mennyiségben kiadóhivatalunkban.

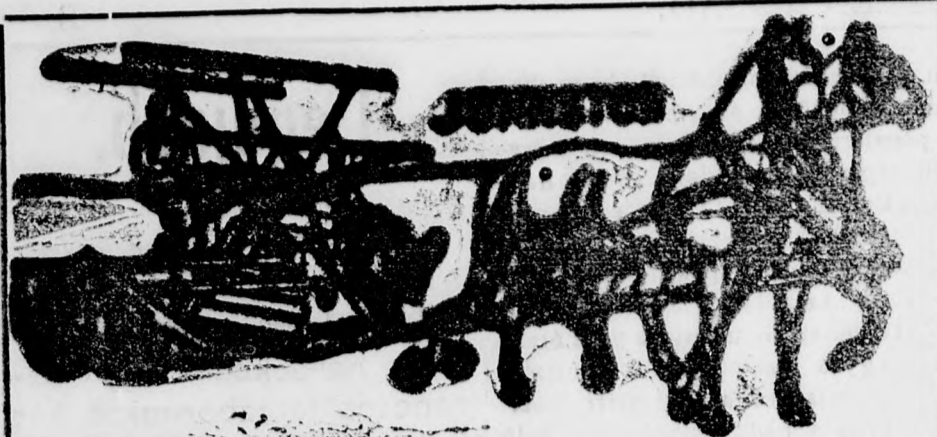
POÓR ENDRE
gyógyászorvossal kapható Makón

VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepülő, májfolt, ara- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztítósággal ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlujtó szer.
Ára: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajlujtó 1 koronás piporaszerek több kiállításán érvekkkel lettek kiállítva.

Értesítés Kőbányáról!
Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csanád-vármegye részére **főraktárunkat Iritz Sámuel özv. cégnek**

adtuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legújabb eredeti gyári tőltetű Világos Maláta és Dupla Maláta söröket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségben. Vendéglátóknak és italmérők külön kedvezményes árakban részesülnek. — Kőbányai Polgári Szőlőződé Részvénytársaság.

Ertesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. s. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legújabb modelű **JOHNSTON** kévekdős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban becsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami lényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, agyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica őstetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica őstető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részét nálam egész éven át kaphatják. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok külön Sisal-féle kévekdős zsinagat, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle akéket amerikai tükörcél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vas-pálcás boronákat, répa és szecskavágókat. — Együttel bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt géplövő műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakosítottban, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szíve pártfogásába ajánlván, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 128.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

A HÁBORU

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és megfontolt szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden

MAKÓI

ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szöszölője is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenkit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0 Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

MÁR MEGJELENT

lapunkban a felhívás a t. közönséghez, hogy fényképeket még mindig vesz fel kiadóhivatalunk, azért tehát, aki még nem hozta be hozzátartozójának fényképét, úgy azt haladéktalanul hozza be kiadóhivatalunkba, hogy

HŐSEINK NAGY ARCKÉP-ALBUMA

minél hamarabb kiadható legyen. Ne mulassza el senki ezen művészi kivit-lű s a nagy világháborura örökké emlékeztető albumban hozzátartozójának arcképét megörökíttetni.

FELVILÁGOSÍTÁSSAL A KIADÓHIVATAL SZOLGÁL